

LXVII. Nemzeti Kulturális Alap

Szántai Irén
általános főigazgató-helyettes

Budapest, 2022. június „ 9. ”

Csák János
az Alap felett rendelkező miniszter

Budapest, 2022. június „15.”

Alap fejezet száma és megnevezése:
Alap felett rendelkező megnevezése:
Alapkezelő megnevezése:

LXVII. Nemzeti Kulturális Alap
Kultúraért és innovációért felelős miniszter
Emberi Erőforrás Támogatáskezelő

A Nemzeti Kulturális Alap 2023. évi költségvetési javaslata

I. A célok meghatározása:

A Nemzeti Kulturális Alap (NKA) kezelő szerve 2017. január 1-től az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő. A Nemzeti Kulturális Alapról szóló 1993. évi XXIII. törvényében (NKA törvény) meghatározott feladatok végrehajtása az NKA Bizottsága és kollégiumai – tíz művészeti tematikájú és nyolc nem művészeti tematikájú – által kerül megvalósításra. Az elmúlt években, meghatározott időre és céllal létrehozott négy program (ideiglenes) kollégium száma hétre bővült 2022. évben, mivel létrejött a Petőfi 200 Ideiglenes Kollégium, a Magyar Génius Program Ideiglenes Kollégium és a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa Ideiglenes Kollégium.

Az állandó és ideiglenes kollégiumok szakmai koncepciójuk mentén készítik el a pályázati felhívásaikat és határozzák meg a döntéseik célját, irányát (így különösen: a vidéki és a határon túli pályázók nagyobb mértékű bevonása, könyv-és folyóirat kiadás, gyermekirodalom népszerűsítése). Kiemelt célként fogalmazódik meg 2023-évre a közösségépítésre alkalmas tevékenységek priorizálása, a járványhelyzet elmúltát követően a kulturális élet „újraindulásának” ösztönzése, valamint nemzeti értékeink közkinccsé tétele.

Az NKA kezelője kiemelten fontos célként fogalmazta meg az elmúlt években a pályázati rendszer racionalizálását, az eljárás optimalizálását, gyorsabbá és hatékonyabbá tételét, melyet a következő években is folytatni kíván. Ennek érdekében az elmúlt időszakban a szervezeten belül már több intézkedést is történt, melynek keretében 2022. évtől már támogatói okiratok kerülnek kibocsátásra, amely a szerződéskötési folyamatot, valamint a támogatás folyósítását jelentősen meggyorsítja. Ide sorolható továbbá, az Igazságügyi Minisztérium által működtetett közhiteles nyilvántartáshoz való csatlakozás, amely lehetővé teszi az egyes működési formák esetében a létezését igazoló dokumentumok lekérdezését.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló források 2023-ban:

6. cím Egyéb bevételek

A cím előirányzata megoszlik államháztartáson belüli illetve államháztartáson kívüli előirányzatokra. Nagyságrendileg jellemző összeg a kezelő szerv által beszedett nevezési díj nettó összege, és az előző években átutalt költségvetési támogatásokra tárgyévben visszautalt maradvány. Ezen kívül a beszedett ügyleti kamatok összege is e címen kerül elszámolásra.

7. cím Játékadó NKA-t megillető része

Az NKA meghatározó bevétele az ötös lottó szerencsejáték játékadójának 90%-a. Az ötös lottó bevétel alakulását a nyeremények halmozódása és az emberek játékkedve határozza meg, mely évek között és éven belül is jelentősen eltér. Ezen tényezők függvényében a bevétel évente 10 000,0-13 000,0 millió forint között alakul. E bevétel az elmúlt két évben folyamatos csökkenő tendenciát mutat, ezáltal a 2023. évi ötös lottó játékadó 90%-ának tervezett összege a Pénzügyminisztérium prognózisa alapján 100,0 millió forinttal alacsonyabb 2022. évi tervadathoz képest.

9. cím Szerzői jogi törvény alapján a közös jogkezelőtől származó befizetések

A szerzői jogi törvény alapján a közös jogkezelőktől befolyó bevétel összege az előző évek adatait figyelembe véve kerül meghatározásra.

A szerzői jogi törvény alapján a jogdíj bevételének nagyságát előre nem lehet pontosan megtervezni, az összeg évenként változó. A bevétel az üres adat- és képhordozók jogdíjából, a kulturális célra átadott jogdíjbevételeiből, valamint 2020-tól az ismeretlen, vagy ismeretlen helyen tartózkodó szerzőket megillető jogdíjakból áll, amelyek átutalására a jogkezelő szervezetek beszámolóinak elfogadását követően május-június hónapokban kerül sor. A felhasználás tényleges aránya a bevétel függvényében alakul. Ezen a jogcímen befolyt összeget a jogszabálynak megfelelően, a bevétel a származási hely szerinti jogosulti csoportok, illetve a szerzői jogkezelő szervezetek jóváhagyott támogatáspolitikájának figyelembevételével fel kell osztani az érintett kollégiumok között, ezért ez a bevétel nem szabad felhasználású előirányzat.

III. A célok eléréséhez 2023-ben tervezett feladatok, programok:

1. cím Alapból nyújtott támogatások

Az alapból nyújtott támogatások felhasználása az NKA törvénnyel összhangban, az NKA felett rendelkező miniszter, és a Bizottság által meghatározott célok alapján történik. Az alap felhasználását a pályázati kiírások biztosítják, melyekről az alap felett rendelkező miniszter által kinevezett kollégiumok döntenek, a Bizottság által meghatározott támogatási célok figyelembe vételével. A kollégiumok a keretek ismeretében – amelyeket a jóváhagyott költségvetési törvény ismeretében határoz meg a Bizottság – fogalmazzák meg a pályázati felhívásaikat és döntenek arról, hogy az adott évben mely területre fordítanak nagyobb hangsúlyt.

Az előző években az NKA törvény 7/A.§ (2) bekezdés értelmében 2023. év terhére döntés született, a hosszútávú és kiszámítható sajtótermék (folyóirat) támogatásának végrehajtása érdekében. E célra éven túli kötelezettségvállalásra (400,0 millió forint) került sor. A pályázati felhívás minden esetben megjelöli a pályázat célja szerint besorolt program számát, és így a törvényi címet is. Az NKA törvényen alapuló felhasználási címek az alábbiak:

- Nemzeti és egyetemes értékek létrehozásának, megőrzésének, terjesztésének támogatása alá tartozó előirányzat felhasználása minden évben a legjelentősebb összeg. Itt kerül elszámolásra a lap- és könyvkiadás támogatása, a levéltári és múzeumi állománybővítés és állományvédelem, az új előadóművészi produkciók létrehozása, és terjesztése, az alkotó művészi alkotások létrehozása.
- Évfordulók, hazai fesztiválok, rendezvények támogatásához a múzeumi kiállításokkal, a belföldi vendégzsereplésekkel, külföldi művészek hazai vendégzsereplésével, hangversenyrendezéssel kapcsolatos kiadások tartoznak.
- Nemzetközi fesztiválok, rendezvények és azokon való részvétel támogatásához a magyar művészek külföldi vendégzserepléseivel kapcsolatos kiadások jelennek meg. Ezek közé tartozik a nemzetközi közönséget vonzó fesztiválok kiadásai, valamint a kulturális intézmények európai uniós pályázataikhoz az önrész biztosítása. A hazai és nemzetközi hatókörű fesztiválok, rendezvények esetén az elmúlt években kialakult pályázattámasi stratégia egyre inkább a komplex, önálló koncepcióval rendelkező események támogatására irányul, ahol a támogatás hasznosulása is összetett. A támogatott tevékenység a magas színvonalú általános kulturális értékteremtésen túl az országhép kedvező alakulásához hozzájárulva pozitív társadalmi-gazdasági folyamatok kialakulását is elősegítheti. Természetesen mindezen célkitűzések teljesülése a forrásigény általános növekedésével jár, ugyanakkor a szakmai beszámolók visszaigazolják e törekvések pozitív hozadékait.

- Művészeti alkotások új irányzatai, új kulturális kezdeményezések támogatása előirányzata a művészeknek adott alkotói támogatások, valamint az így elkészült, vagy az NKA támogatásával megvásárolt műalkotások bemutatására ad fedezetet.
- Kultúrával kapcsolatos kutatások támogatása keretéből a kulturális területtel kapcsolatos kutatásokat támogatja az NKA.
- Épített örökség, építőművészet támogatása a fedezete a műemléki épületek veszélyelhárítására, állagmegóvására, a régészeti leletek feltárására, és feldolgozására, valamint az építőművészeti alkotások bemutatására kiírt pályázatoknak.
- Kultúrateremtő-, közvetítő, valamint egyéni közösségi rendezvények támogatása előirányzatára pályázhatnak a közművelődési tevékenységet végző szervezetek, az amatőr művészeti tevékenységet végzők, itt jelennek meg az oktatásra, a szakmai továbbképzésre, tanulmányutakra szánt támogatások is.
- Szakmai díjakhoz való hozzájárulás és nemzetközi tagdíjak nem jelentősek az NKA költségvetésében. E kiadások az EMMI szakmai díjaihoz, valamint a szervezetek nemzetközi tagdíjaihoz való hozzájárulást fedezik.

2. cím Működési kiadások

A működési kiadásokhoz tartozik az NKA kezelésével kapcsolatos kiadások fedezete, valamint a Magyar Államkincstár által felszámított bankköltség. Az alapkezelő együttműködési megállapodás alapján ellátja az EMMI kulturális célú pályázatainak kezelőit, illetve lebonyolítói feladatait is. Az ezzel kapcsolatos lebonyolítói költségek fedezetét is tartalmazza ez a cím az NKA törvény. 7.§. (2) bekezdése alapján.

4. cím Kulturális célú, központi költségvetési szervek működési kiadási támogatása

Az NKA törvény 7/C. § (2) bekezdése rendelkezik az ágazati minisztérium, a Kulturális és Innovációs Minisztérium irányítása, valamint felügyelete alá tartozó kulturális célú központi költségvetési intézmények működési kiadásainak egyszeri, adott év költségvetését kiegészítő támogatási összegről, amelyet az NKA szabályainak megfelelő módon lehet igényelni, és elbírálásáról a miniszter dönt. A 2023. évi előirányzat megállapításánál az előző évek felhasználása jelenti a bázis adatot.

IV. 2023-ban tervezett költségvetési bevételek és költségvetési kiadások számszaki bemutatása:

millió forintban egy tizedessel

Megnevezés	Költségvetési kiadások	Költségvetési bevételek
Egyéb bevételek		300,0
Az ötös lottó szerencsejáték játékadójának NKA-t megillető része		12 600,0
Szerzői jogi törvény alapján közös jogkezelőtől származó befizetések		2 600,0
Alapból nyújtott támogatások	8 712,1	
Működési kiadások	1 145,2	
Kulturális célú, központi költségvetési szervek működési kiadási támogatása	245,0	
Összesen:	10 102,3	15 500,0